

Pošta ze Znojma do Prahy před dvěma staletími

Na nové císařské silnici ze Znojma k Jihlavě, která se stavěla ve druhé čtvrti 18.století a byla dokončena údajně roku 1750, byl zahájen poštovní provoz roku 1753. Na silnici byly přípravné stanice, kde bylo nutno střídat koně. První takovou stanicí na cestě ze Znojma do Prahy byla Vranovská Ves. Budova dosud stojí, je to č.p.14 pozdější (od roku 1874) keramická továrna Wranitzkých, která pracuje dosud jako provoz Okresního průmyslového podniku Znojmo.

Když roku 1871 byl zahájen provoz na železnici, na trati Znojmo – Jihlava, silnice pomalu ustupovala v tehdejší době železnici. Některé velké zájezdní hostince zanikly, např. v Hostěrádkách byla ze zájezdní hospody r.1872 zřízena keramická továrna rodiny Vojnovy, která pracovala až do r.1938 tedy stejný osud, jaký postihl poštovní stanici ve Vranovské Vsi. Starší ovšem byla ve Vranovské Vsi mohutná hospoda Zlatá koruna, stojící od roku 1662 přímo u dálkové cesty na samých hranicích vranovského a jevišovického panství, jak dokládají dva znaky: hrabat Althanů nad vchodem do Zlaté koruny (dnes jsou v budově depozitáře znojmského muzea) a znak jevišovických hrabat de Souches na hraničním kamenu hned vedle na hrázi rybníčka u bývalé hospody.

O samotné poště ve Vranovské Vsi jsme však nevěděli dosud vlastně nic. A přece to bylo důležité místo pro mnohého Znojmečana, který cestoval do Jihlavy či dokonce až do Prahy. Tam bylo možno si oddechnout, ohrát se a osvěžit zvláště v zimním období vždyť další stanice byly až v Moravských Budějovicích a v Želetavě.

Pošta ve Vranovské Vsi však byla velkou záhadou. Řešení poskytla – zatím alespoň částečné nahlédnutí do provozu pošty až stará matrika ze Štítar, která je nyní uložena ve státním oblastním archívu v Brně. V jejích zápisech se našlo dosti jmen, která se váží ke staré poště. Navíc ze soupisu usedlíků z r.1775 je znám poštovní mistr Josef Jech.

Číst starou, ručně psanou knihu z 18.století, která je latinská, případně místy německá, není ovšem pohodlné čtení detektivky. Je to námaha, byť práce sama je jistou prací detektiva...

Tak např. se ze zápisů zjistilo, že poštovníkem zde byl dlouhou dobu onen Josef Jech, který v době svého pobytu ve Vranovské Vsi uzavřel druhý sňatek roku 1781 s vdovou po řediteli (zřejmě panství) v Jemnici. Ale již roku 1780 je ve Vranovské Vsi uváděn jiný poštovní mistr Jakub Marussi, kterému se narodila dcera Anna Kateřina Barbora Thekla, jak uvádí matriční zápis. Jsou zde uvedeni i zaměstnanci pošty. Roku 1772 se narodila dcera Anna Marie Františkovi Lemanovi, písaři poštovnímu. Roku 1772 se zase připomíná poštovní mistrův čeledín Michal Litauer.

Roku 1773 zase čeledín a pomocník Jan Jech. Roku 1770 zemřel podle zápisu Jan David, sluha poštovníků ve věku 70 let. A dokonce již roku 1759 je uváděn Antonín Stohl, poštovníkův čeledín a k poště můžeme rovněž přiřadit i písaře ve Vranovské Vsi, uváděného roku 1759. To je jen několik ukázek, které potvrzují trvání nejbližší pošty na pražské císařské silnici. Podrobným čtením matrik z let 1753 až 1873 by se jistě podařilo podat pestrý obraz zaměstnanců tamní pošty v těchto dávných dobách.

Vranovská Ves roku 1845: Domy: vesměs malé domky, nevalně stavěné, přízemní, z kamene a

nepálených cihel, kryté došky. Úroveň domů je sotva průměrná. Jen poštovní stanice a jeden hostinec jsou stavěny lépe a moderněji, jsou z tvrdého materiálu a kryty taškami. Též několik jiných přízemních budov je stavěno obdobně, poschodí má jen pošta a hostinec.

Vranovská Ves roku 1911 - C.k. poštovní úřad: Růž.Kohotková, poštm

Až půjdete na letní vycházku do Vranovské Vsi, zastavte se na chvíli u starého domu č.p.14.

Napsal: M.Trmač Vydal: OV Vranovská Ves

V Pavlicích roku 1988 Povoleno : ONV Znojmo